

**[Bertel Dahlgaard.]**

anden Side vilde vaccinere mod Socialisering og anden Uniformering. Her er vi efter min Anskuelse til syvende og sidst ved det afgørende Punkt i dansk Politik i Dag. Formaar disse brede fremskridtsvenlige Kræfter at finde hinanden over gamle Partigrænser, vilde der i Danmark være Mulighed for en harmonisk Udvikling. I modsat Fald spaar jeg en stormfuld og ufrugtbar Periode i Landets politiske Liv. Den Verden, Krigen har efterladt os, kan ikke beherskes ved en negativ og vaklende Holdning over for Problemerne. Hvis man ikke er i Stand til at stille en Politik op, der paa den ene Side betegner en dybtgaaende Reformlovgivning, paa den anden Side bevarer Kontinuiteten i vort Lands og Folks Udvikling, vil man snart erfare, at man har tabt. Det er det samme, der gælder over for Problemet om Socialisering, som der ogsaa herhjemme har staaet en begyndende Kamp om. Socialisering hindres ikke ved blot negativ Uvilje og Modstand, men kun ved, at man gennem dybtgaaende Reforme skaber et Samfund med en saadan Produktionsevne, en saadan social Tryghed og en saadan personlig Frihed, at de store Folkelag ikke for alt i Verden vil ombytte det med Socialiseringens økonomiske og aandelige Ensretning.

Svagheden i den Rigsdag, der nu gaar paa Hæld, og Svagheden i Regeringens Stilling ligger paa længere Sigt paa det Punkt, jeg her har nævnt. Naar Rigsdags-samlingens Resultater skal gøres op og det store Tal af Love tælles sammen, vil man lægge Mærke til, at der bliver nogle uløste Opgaver tilbage, der vel ikke er saa talrige som de vedtagne Love, men hvis Betydning til Gengæld er saa stor, at et Styres Skæbne er afhængig af, om det har Mod til at binde an med dem. Vinterens politiske Bølgegang har ladet tilbage paa Strandbredden den store Jordreform. Den højtærede Landbrugsminister syntes besjælet af god Vilje, men han kunde foreløbig ikke faa sit Mandskab til at føre hans Skib i Havn. Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, at han kan spare sig sine Bekymringer i saa Henseende for Danmarks Husmænd. Den Politik, Det radikale Venstre fører, vil altid have sin Rod i det folkelige og økonomiske Grundsyn, hvorpaa danske Husmænd har bygget deres vældige Fremgangsbevægelse i dette Aarhundrede, og i øvrigt tror jeg ikke paa, at det Tidspunkt er umiddelbart forestaaende, da danske Husmænd kaarer det ærede Medlem til deres Høvdning.

Men nu gaar altsaa Udviklingen videre paa dette Punkt. Vær vis paa, den standser ikke, og tro endelig ikke, at Sejladsen bliver billigere ved, at man venter!

Et andet Eksempel. Først en Uge før Rigsdagens Ferie lykkedes det den højtærede Finansminister at føre Lovforslaget om Værdistigningsafgift frem, og i en saa reduceret Skikkelse, at det aldrig vil kunne vinde Bifald hos et Flertal i dette Ting, og imens gaar Grundspekulationen sin vilde Jagt omkring Danmarks Byer. Staten ofrer Millioner paa at holde Lejeniveauet nede i det nye Byggeri, og samtidig fordyres Byggeriet ved fantastiske Grundprisstigninger. Hvis der er Grundejere i de ubebyggede Distrikter omkring Byerne, der sidder og venter paa ny letvunden Gevinst, og som atter føler sig trygge efter Fremsættelsen af Finansministerens Lovforslag, vil jeg i Tide advare dem. Det danske Folketing vil utvivlsomt standse Spekulationens Muligheder. Jeg siger det, for at man ikke senere skal kunne beklage sig over, at en ny gennemgribende Lovgivning paa dette Omraade kommer uden Varsel.

Medens vi i dette Aar hutler os frem og mægtige Skatter udskrives uden samlet Plan, hviler de store principielle Skattereformer i Skattekommissionens Evighedsmaskine. Det gaar virkelig ikke an. Man kan ikke fortsat udskrive 1800 Mill. Kr. aarlig i Skat og lade Arbejdet med de grundlæggende Skatteprincipper snege sig frem paa 12. Aar.

Ogsaa det Problem, der knytter sig til Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, er, som jeg før berørte, tilbage. Forude tegner sig allerede i Horisonten den store Overenskomstsituation til næste Foraar, da Overenskomsterne for næsten alle Danmarks Arbejdere udløber. Kun Parterne ruster sig, men den tredje Part i Sagen, Staten og Samfundsmagten, har ikke Mod til at forberede sig. Medens man i andre Lande søger at forebygge, hengiver man sig her til Haabet om, at Heldet vil fritage os for en ødelæggende Storkonflikt.

Arbejdet med Forberedelsen af den nye Grundlov er i denne Samling ikke rykket et Hanefjed frem, skønt der i Rigsdagen er Enighed om, at Tiden nu er inde til at ændre den Opbygning af vor Forfatning, som Tiden nu er løbet fra, og skønt der synes større Muligheder end nogen Sinde for, at vi i Enighed kan skrive en ny Grundlov. Det er forstaaeligt, om denne Overgangstids mange Problemer, der rejser sig fra Dag til Dag, lægger Beslag paa megen Tid og Arbejds-kraft, og deri kan ligge adskillig Undskyldning, men det har ligget mig paa Sinde ved